

PERŽVALGA.

— Tilžeje „Lietuviszkoji Giedojimo Draugystė“ 17 Lapkriczio szventė savo metines sukaktuves uždėjimo draugystės. Apart dainų ir skambinimo ant partapijono buvo perstatyta ir teatras „Mocziutės Diena“.

— „Nauja Lietuviszka Ceitunga“ 24 Lapkriczio szventė savo 10 metines sukaktuves, bet be jokios iszkilmės ir simpatijos isz szalies skaitytojų. Ji save susiramino tuomi:

Juo neprieteliai siaucz ir siunta, juo „Naujoji“ aug ir kunta. turėdama 3050 skaitytojų. Berods „Naujoji“ yra dalį naudos lietuvių atneszusi, bet but galėjus daugiau atneszti, praneszdama žinias nors isz liet. laikraszezių apie darbus lietuvių Did. Lietuvoj ir Amerikoje. Apie tai dovarai jieszkoti „N. L. C.“ žinių.

— Nuo Pilkainio ant Szirvintos (Prusų Lietuvoje) yra jau vedamas gelzkelis ir ateinančia vasarą bus užbaigtas. Naumieszio (Suv. gub.) gyventojams bus nemaža nauda isz to gelzkelio, nes galės lengviau isz rezt leidžiamus pardavinius.

— Philadelphijoje 27, 28 ir 29 Gruodzio bus susivaziavimas septynių philologiszku draug. kur p. George D. Chase, profesorius Cornell universiteto isz Ithaca, N. Y. laikys praneszimą apie saulės mytus lietuviszkose dainose.

— „Vienybės“ num. 48 praneszėme, kad Brooklyne nuo naujo meto iszeis naujas laikrasztis „Žvaigždė“. Vienok tai nebus žvaigždė, tik tai prisikeles isz numirusių „Garsas Amerikos Kunigų“. P. Baltiejus bus įrankiu, užkurio nugaros kunigai jau kad duos tai duos tiems savo neprietieliams. Kunigai turėjo visatiną susirinkimą Brooklyne ir padarė visus planus, kuriais atgijęs „Garsas“ turės eiti.

Redaktorium bus p. Tamoszius Krizinauckas, kuris jau nukeliavo į Brooklyną.

— Seimas Susiv. L. A. Elizabethe tokią turėjo pasekimę, kad suiro kuopa. Turbut dėl perdidelio kun. riksmo?

— Grand Rapids, Mich. ku. Pangonis iszblaszke Susiv. kuopą neduodams iszriszimo tiems, kurie prie Susiv. priguli. Isz 30 sanarių liko tik 6. O kunigai vis szaukia, kad koki ten bedieviai griauja Susivienyjimą?

— „Viltis“ pranesza, kad Shenandoah, Pa. pobažnytinė jo salėje buvo koncertas 29 d. Lapkriczio ant naudos „Motinėles“. Pliatforma buvo labai gražiai iszpuoszta. Ant mushno, uždengusio sieną, buvo pakabinti paveiksłai žymesnių m. vyrių: Dr. J. Basanavicziaus, vysk. Olekos, kun. Žilinsko, kun. Kaupo, kun. Miluko ir kitų kunigų dar. Buvo dainos, deklamacijos ir graphophono muzika. Pelno ant naudos „Motinėles“ atliko \$4,90 ir 5 ypotos dar paaukavo po \$1,00.

— Kun. Mikas Szedvydis pranesza „Katalike“, kad „Motinėle“ isz pan-lietuviszkos (taigi vien lietuviszkos-tautiszkos) tapo perdaryta vien „katalikiszka-tautiszka ir joks nekatalikas lietuvis aktyviszcai prie „Motinėles“ negalės prigulėti“. „Vienybė“ ir „Lietuva“ ta jug pasakė tik susitvėrus „Motinėlei“ ir kun. Szedvydis tik atkartojė. Kam dar pykti?

— Scrantono lietuviai parapijonai tikejosi, kad jų bažnytelė nēr užraszyta vyskupui, kaip tai kitos visos liet. bažnycios — vyskupui padovanos. Turbut koks bedievis pasakė, kad bažnycia vysk., o ne jų. Netikėdami tam eina į „courtą“ žiūrēt rasztų ir ten randa paraszyta, kad vyskupo bažnycia. Na ir vėl ergelei.

Aukos kankintiniams

- Isz Windber, Pa.
- V. Rudzinskas (antru syk.) 25
 - J. Rudzinskas 25
 - P. Daugėla \$1,00
 - Elzbieta Daugėlienė 50
 - A. Kerszulis 25
 - A. Kuizinas 25
 - J. Norkus 25
 - A. Sztrapela 25
 - P. Balulis 25
 - Veronika Balulienė 15
 - P. Kasparaviczius 25
 - J. Anikeviczius 25
 - P. Petrikas 25
 - P. Sabutis 25
 - St. Juszkeviczia 25
 - Mot. Iszganaitis 25
 - J. Geczias 25
 - V. Geczias 25
 - L. Gintautis 25
 - Ona Mertinkaitė 10
 - Nik. Juszkeviczia 10
 - J. Szkackauckas 25
 - Ant. Andriuszkeviczia 10
 - J. Szukis 25
 - J. Miliauckas 25
 - A. Norkus 50
 - Pr. Jakus 25
 - J. Sztrapela 25
 - Morta Sztrapelienė 10
 - J. Bakutis 25
 - J. Valentukonis 50
 - Ona Valentukonienė 50
 - A. Eiczius 50
 - S. Tamoszaitis 20
 - J. Mozeris 50
 - A. Mozeris 50
 - Zig. Petrikas (sztornykas) 25
 - Rozalija Petrikenė 50
 - P. Raszinskas 25
 - J. Milmonas 25
 - J. Martinkus 50
 - Bened. Miliauckas 50
 - B. Bazilius, Wilkes Barre, Pa. 25
 - Pagal „Vienybės“ num. 46. buvo \$9,52
 - Labu \$22,77

Aukos paminklui Dr. V. Kudirkos.

- Isz Gilberton, Pa.
- M. Sondė 5
 - Ig. Dubauckas 15
 - Ad. Zubrys 10
 - P. Juozupaviczius 10
 - M. Ivanauckas 5
 - V. Sadauckas 10
 - A. Ilgunas 10
 - A. Markeviczius 10
 - J. Miliauckas 10
 - „Vienybės“ 42n. praleista tapo \$1,25.
 - Pagal „Vienybės“ num. 44
 - Buvo \$27,08
 - Labu \$29,18

Aukos A. Visztaliui ant tabako.

- Isz Allegheny, Pa.
- M. Urlakys 50
 - F. Dulskis 25
 - St. Dominaitis 25
 - Ad. Pauleka 15
 - J. Sziuipis 25
 - J. Jasaitis 10
 - J. Kvederas 10
 - J. Maskeliunas 10
 - A. Patkauckas 15
 - Pagal „Vienybės“ 44 N. buvo \$5,95
 - Labu \$7,80
 - Redakcija.

Isz Lietuvos.

Szimoniai, (Aukm. pav.)
 Daug yra tarp mu-ų žmonelių su nesveiku protu paprastose sąlygose, o jei dar kuris isz jų gauna kokį-nors virszininkystės laipsnį, tai jau visiszkai protą pameta, — viena isz puiybės priesz savuosius, antra isz haimės priesz savo vyresnybę. Teip Szimonių valsčiaus (Aukmergės pav.) deszintininkai vieną linksmą vakarą teip įmylejė savo poną, uredininką, ir teip mokejo jam isiteikt, kad tas maskolpalaikis užsigeidė parodyti savo galybę. Mat, isziurėjo, Dovydo užstalėj besėdėdamas, kad visi jo tarnai, deszintininkai, kuris kaip galėdamas, stengiasi pakelti jo nosį, vienas garbindamas jį „prevoschoditelstvu“, kitas prisidedamas rankos pirsztus prie savo ausies, treczias neszdamas rankoj baltakę, o po pažaste butelius alaus, ketvirtas meiliai kalbindamas, kas įnkstas-szesztas zodis įkaisziodamas po vieną rusiszką, — zodziu sakant, kas tik kaip mokedamas teip teikėsi. Staiga urednikui, besibraukiant nuo kaktos prakaitą, nukrito nuo galvos kepurė. Vienas isz vikresniųjų deszintininkų puolė ją pakelti nuo grindų. Urednikas, imdamas isz jo kepurę, kaip suriks: „Ach ti skatina!“

kak ti smejesz pered mnoju stojat v szapke! (Ach tu gyvuo-ly, kaip tu iszdrysti priesz ma-ne stovet su kepure!). Tas vargszas, nieko nebesakyda-mas, greit cziuposi sau uz pa-kauszio; bet jo buta senei be-kepures. Mat, uredninkui nuo degtines jau pradėjo tavoruo-tis akys. Buvo jau uzstalej besnaudzijs, tik sztai jam lyg prisisapnavo, buk koks ten storastpalaikis, pasiteisinda-mas, kad jis ne eszs po ured-ninko valdzia, ne tik nepa-klause ir nesurinko po tris gorczius aviuz, bet dar per vi-sa savo storastavima ne bute-lio jam n-pastate. Isztiesu, tai jis nesapnavo, bet aiskiai atmine, kad tas storasta szian-dien maiszei su kitais po kar-cziama. Tuoj akis atmerkes, liepe dviem deszimtininkam atvesti ji pas save. Lyg tuo-du surado buvusj storastą, jis, nutveres popiergalj ir paizsuka, parasze kaszinka ir uzlipde konverte. Atvedus storastą, liepe jam nesztiti szita korcziu-ke pristavui uz penkiu myliu. O storastos, dar jauno vaikino, buta ne kvailc. Tuojau eme uredninko klausineti: „Nuo ko eina ta kortele“. „Jeigu, sako, nuo assesoriaus, tai turi but atvira; jeigu gi nuo tamis-tos, tai a-z neprivalau klausy-ti. Tamista mau ne vyresny-be. Asz turiu ant savo galvos starszina“. O uredninko, mat, noreta tik nugandinti, ar ne-pastatys storasta dar puskvor-tes, arba ar neduos kokios po-ros auksinu, kad tik atsiva-duotu nuo zygio. — Tada ured-ninkas suszuko: „desiatskija vozmite jevo! — Tie jau buvo besiartija, bet vaikinas, vik-ririai iszmukes pro duris, isz-silauze isz tvoros baslj ir pasa-ke: „lyskite tik artyn! tuoj pakauszj pramaminsiu. Ne-ziuresiu, nors butu ir patsai uredninkas“! Ziuoma, ne pats uredninkas, ne deszimtininkaj neiszdryso prisiartinti. Tokiu budu storasta laimingai par-

vaziavo namo. Bet uredni-kas nepasikakino tokia uzbai-ga: gerosc iszvakarosc sedo su penkiajs deszimtininkais ant arkliu ir nujojo pas buvusj storastą, ketindamas jam at-monyti. Vos spejo perzengti per slenkstj ir paklause, ar storasta namie, kaip namu szejmyninke, vaikino motina, sugriebs koczela: „o ko czia sako, naktimis vazojies. Li-gonis sztai guli ant patalo, dar czia berekaudamas iszgandysi. Kad imsiu tvot visus, kaip ko-kius szunis“! — Suprato de-szimtininkai, kad ju ponui ne-beiszsusukt nuo koczelo galo; puolė visi prie bobos ir eme geruoju praszyti: „dedienyt, dedienyt, dovanok: musu po-nas sziadien truputi daugokai iszsitraukes“. — Kad nesutu-reje butu dedienes, ji tikrai butu idėjus uredninkui, kas buvo reikalinga. — Bet nelai-me, kad beprocziai uzkerta ke-lią protingesniesiems.

Prascziokelis.

(Isz „Ukininko“)

Isz Argentinos.

Pas mus szis-metas yra didei lytingas. Ukininkai negale-jo paseti nei treczios dalies ja-vu, kaip kitais metais, o ka pasėjo szlapion zemėn, tai ti kisi mažo vaisiaus. Asz gau nu zinas isz triju provinciju ir visur guodzias ant lytaus — vietoje kvicziu iszaugo tik zoles. Del per didelio szlapu-mo pradėjo sirgti galvijai, ko-jos suskilo o ziotise atsirado spuogu, kad negalejo esti. Del kojų ligos galvijai ant pilvu szliauzė, o negaledami esti su-kudo — vos nenugaiszo.

Miestuose daktarai uzgynė valgyti pieną. Pieno perkup-cziai pardavinėja tik virinta pieną ir tai labai brangiai. — Dabar jau lytus nekiek apsto-jo.

Praėjusę ziamą (sziaurinėje Amerikoje vidurvasaris) szal-nų buvo mažai, delto zole ne-

nunyko ir galvijai pradeda at-sigauti. Ukininkai pradeda kukuruzus, gondijas, melionus ir visokias darzoves sodyti. Soduose vaisiu, kaip matosi, bus daug, jeigu tik ziogai ne-antpuls. Kviecziams neuзде-rėjus ukininkai nenusimena, nes kukuruzai atpildys kvie-cziu stoka.

Entre Rios provincijoi 14 d. Rugsėjo užėjo baisi audra su ledais. Apie miestelį Ardi-narei užmuscė daug galvijų, avių ir suzeidė apie 30 žmonių. Ledai vietomis stogus pramu-szė. Vieno ukininko stogas buvo plytinis o ant virszaus blekė, tai 7 skyles pramuszė, o kur stogai buvo menki ir sziaudiniai, tai ledai per stoga ir puodus grincioje sukulė. Audra plotyje kliudė dvejas varsnas (viorstus) ir ledai na-puolė 4 svarų sunkumo; tai ir nedvyvas, kad pramuszė men-kus stogus. Mazesni ledai pa-szaliais audros siekė apie 4 mylias ir viską sumaiszė su že-me. Ukininkai visus sėjimus prazudė.

Kur mes gyvenam, netoli miestelio Gualaguaychu, yra daug turtingų italu, bet betur-czių daug daugiau ir jie ne-gal pasikelti, nes turcziai teip viską apsinkino, sumonopoli-zavo, kad beturcziai pas anuos dirba isz pilvo (tik už maista) ir laimingas tasai, kurs gauna keletą centų ant nusipirkimo nors reikalingiausio drabužio.

Kitados buvo czion geriaus, netiek dar buvo skriaudiku kapitalistų, kurie vargszus žmonėjus dabar nugramzdino į prapulti. Tiejie bagocziai gyvena labai isztvirkusiai, teip, kaip baudziavos gadynė-je Lietuvos bajorai ir kiti mag-natai. Jie neapsiveda, kaip žmogui pultusi daryti, bet pa-ima patinkamą merginą, pa-gyvena kol isipyksta arba mer-gina kuomi nusideda priesz tokj sultoną ir iszvaro tada su keletu vaikų nekarta ir imasi kita. Vargszė iszvarytoji isz-

gyvenusi keletą metų pertek-liuje, netekusi maisto sau ir vaikams, tai glaudziasi prie kiekvieno, kuris pamoja, ir vai-ku atsiranda dar daugiau. Tol tokiai sekasi dar szeip teip, kol jaunesnė, bet senesnės jau ne-tur kur prisiglausti, visi jas nuo savės stumia szalin. To-kių vaikai naszlaicziai jau 5 metų eina jieszkot darbo už maistą ir drapanelę ir auga kaip Dievas davė. Kitas tur jau 20 metų, bet dar ne-kriksztytas. Szitie-gi nabagai nepazysta ir nezino jokios gi-minystės, ir jie gyvena su se-serimis ar net motinomis. Ar-gentinoje gyvuoliams yra daug geriaus negu žmonėms, nes ne-esant ziemų anie turi visados zalios zolės kur tik pasisuka. Žmonių-gi, o ir milijonierių, vaikai nuo 5 metų, tai jau pa-zysta visas szaknis, kurias ga-lima valgyti. Argentinoje badas niekados negal užpulti, nes nėra tokio daikto, kad ne-but valgomas, kaip tai: gyva-tės, driežai, serinos, kumadre-kos ir visokios bjaurybės — o jų yra daugybė. Vieną kartą užėjau į namelį, kuriame gy-veno iszvaryta mergina su ke-letu vaikuczių. Ziuriu, valgo bjaurų driežą ir uzklausiau ar galima tai valgyt? Vargszė motinėle atsakė: „Kumuno ri-ka kumida sirvorie proverla“ (kaip lietuviszkai? Red.). Ta-da prasziau paragaut ir die-vuli brangiausias, iszgelbėk nuo tokio maisto. (Priezastis to-kio žmonių nupuolimo yra kapitalizmas. Milijonieriai neziuri ant vargszų skurdo, o tik naudojasi isz jų nežinės, nesusipratimo, ir kol vargszų luoma nepasirupins apie savo gerovę, surėdymą žmoniszko gyvenimo, tol nepasibaigs jų skurdas. Tokio gyvenimo nėra Szveicarijoi ir Naujoi Ze-landijoi, nes ten žmonės patys savimi valdosi, rupinasi apie savo reikalus. Argentina ir rods priguli prie laisvų szalių, bet kapitalistai ją valdo. Jei-

gu valdzia nebutu jų rankose, tai tokios merginos nebutu pavaromos „ponui“ nusibodus ir už tokį darbą gautų jie savo algą – butu parodomi svietui kaip draugijos gangrena. Red.).

Tikėjimas czion yra teip nupuoles, kad didei retas teina į bažnyčią. Szliubus ima policijoi; labai isz szimto vienas, kad ima szliubą bažnyčioje. Žmonės nuo bažnyčios atsitolino dėl tos priezasties:

Keletas metų atgal, vienas jaunikaitis isz turtingos giminės ir gerai mokintas, tapo pakeltas ant miesto valdonu (kur ir kokio? Red.) ir žmonėms didei patiko, bet jis į bažnyčią neidavo ir iszjuokdavo kunigus ir jų apeigas. Jis net susigincijo su kunigu, kad jam mirus nenesztu jo bažnyčion ir maldų jokių nelaikytu. Jaunikaitis mirė: jo giminės norėjo iszkilmingai palaidoti, bet kunigas jo neleido bažnyčion. Tada giminės ano ir turtingi miesczionys padarė sutarimą, kad nei vieno lavono neleist į bažnyčią po myrio (ar nebus greicziaus dėl sveikatos? Sziltose szalise jug daug greicziaus lavonai pusta ir užkreczia orą. Red.), tai dabar kad kuris ir norėtu laidoti su bažnytinėms apeigoms, tai negal. Dėlto žmonės dar labiaus atszalo nuo tikėjimo ir kunigus laiko visai už niekus.

Mes gyvendami svetimoj szalyj' ir skaitydami „Vienybę Lietuvninkų“ randame dažniausiai pamokinimų, kurie tamsius žmones apszviečia. Tik viena kliutis, kuri iszreiszia kunigijos blogdarystę, o niekadės geradarystės. Argi jau kunigija tapo teip kenkianti pasaulėje krikščionims katalikams, kad teip per stiklus žiurite ant mažiausio jų apsirikimo. Pasaulėje mokintų žmonių yra mažai, o tamsunų milijonai. Mokintus žmones reik paguodoti, kaip

daktarus, rasztininkus, advokatus, astronomus, inžinierius ir kitokius; anie isz gero mokslu turi sau naudą ir geriaus gyvena už tamsunus, dėl kurių gerovės jie negal daug dirbti, rupindamiesi apie savo šeimyną pirma. Tik vieni kunigai yra prieteliais viso svieto (pinigų! Red.) ir juos reikia mylėti ir guodoti; jų apsirikimų nereik garsinti svietui, nes tas kenkia tikėjimui ir tamsuoliai tada pradeda niekinti kunigus, bažnyčias ir tikėjimą, kas pataisys tiek sugadintų žmonių, kurie kunigo neužkenczia kaip velnio bažnyčioje? (Mes labai geidžiame, kad galėtumėm apie kunigus (tik lietuvius) geras žinias garsinti, bet nelaimė, kad vietoje gerų tik piktos. Koki darbai — toki vaisiai. Mes ant kunigų žiurime kaip ant žmonių ir raszome apie juos kaip žmones. Jeigu slėptumėm jų piktus darbus, tai butumėm lygus Argentinos laikraszcziams, kurie akli yra ant kapitalistų — isztvirkėlių darbu, isz kurių ir Tamista bjauriesi. Laikraszczio užduotis yra tarnauti žmonijai, parodyti jai kelią, kuriuom eidama pasiektu gerovę, o ne tulai daliai žmonijos, kuri savo gerovę stato ant tamsuolių nežinės. Priegtam tuli mūsų kunigai nesiskiria nuo Argentinos isztvirkėlių, kurie iszvaro savo „gaspadines“ arba pastato ant visų apjuoko. Red.) Asz buvodams tulose tolesnėse vietose Argentinoj, klausinėjau žmonių, ar jau senai kaip svietas teip suklydo. Atsako, kad ne senai. Priezastis tokia: Italai czion atėjo labai varginigi ir prakutę pradėjo labai puikavoti ir skriaust kitus, vėliaus atėjusius savo brolius. Atėjusieji nepažindami įstatymų ir surėdymo szalies, eidavo pas kunigus pasiguosti ant savo skriaudikų. Kunigai pakviesdavo skriaudiką ir sutalkydavo su prieszu. Ilgai-

nių skriaudžamieji pradėjo kunigus peikti, kad jie laiko bagoczių pusę ir atsitolino nuo bažnyčios (tai czia ir visa priezastis. Jeigu kunigai iszmėtinėtu bagocziams jų bjaurius darbus ir užstotų vargdienius, tai tieji kunigus mylėtu ir guodotu, neatszaltu nei nuo tikėjimo. Kunigai visur laiko bagoczių pusę visai nežiurėdami ant tikėjimo, ir tikėjimą panaudoja už įrankį palaikymo savo įtekmės tamsiuose žmonėse. Red.). Kur nupuoles tikėjimas, ten bagocziai eina bagotyn o vargszai puola į didesnį skurdą ir vargą, valdzios su kapitalistais tik isz tokių žmonių naudojami. (Vargas neisznyks tol isz tarpo žmonių, kol nesirupins viens už visus, o visi už vieną, kol žmonės jausis žemesniais esanti už kitus, kol neįvyks lygibė ir brolystė su tiesa, kad vienas nedirbs dėl antro dovanai, bet kožnas dėl savęs, kada vienas nestatys savo laimės ant griuvėsių savo artymo. Red.) *Justinas Szlapelis.*

Politiszkos žinios

Amerika. Atyda visų atkreipta ant darbų prasidėjusio kongreso, kuris 3 d. Gruodžio tapo atidarytas, skaitymu prezidento raszto. Prezidentas savo raszte daug vietos užima apkalbėjimu reikalų Kinuose, koku budu geriausiai sutaikinti tenai reikalus ir tvarką užvesti, teipgi kad gauti nuo Kinų tinkamą atlyginimą už karės kasztus.

Reikalus Suv. Valstijų Pilipinuose prezidentas savo raszte per daug nudailino, garsindamas, kad maisztas yra pergalėtas ir kad jis pasitiki veikia tvarką įvesti, suversdamas visą kaltę už maisztą Pilipinuose ant gentės Tagalų. Kad maisztas nėra pergalėtas, rodo žinios isz Pilipinų, kur pilipniecziai yra pradėję smarkiaus kariauti, negu pirmiaus, mato-

mai per paskutinį lytingąjį laiką jie yra gerai susiorganizavę ir savo pajiegas sudrutingę ir amerikoniai su tuomi pergalėtu maisztu turės gana darbo per keletą metų. Prezidentas, regis, da ne vieną metą atsidarant kongresui, savo praneszime raszys apie pergalėtą maisztą, iszreikszdamas viltį veikiai tvarką įvesti. Visą kaltę suversti ant Tagalų teipgi negalima, kadangi jie apgyvena tik tai dalį salos Luzon, o maisztas yra pasiplatinęs po visas salas, kurios yra apgyventos kitų genčių ne Tagalų.

Gentė Tagalų, rods, yra augszcziaus pakilusi už kitas ir smarkesnė, taigi ir žymesnė vietą užima kovoje už savo laisvę, teip sakant turint vadovystę savo rankose, bet jeigu kitos gentės jei nepritartų ir atsikracziusios vienos svetimszalių valdzios, noriai pasiduotų kitai, Tagaliai juos nesukels ir negalės kovą tarp jų palaikyti. Tai gi czionai reikėjo kaltinti ne Tagalų gentę, bet savę už įsiskverbimą kur nereikia ir už stengimąsi užkariauti salas norinczias buti nepriegulmingomis.

Neminint apie klausimus, prezidento pakeltus jo raszte, kas link padidinimo kariaunos ir laivynės ir kitokius naminus reikalus, jis primena, kad vertėtu sudavadyti reikalus, įsteigti kokią nors valdžią naujose Amerikos valdybose kaip ant salų Hawaii, Porto Rico ir Samoa. Mat amerikoniai, nors nuo seniai valdydami minėtas naujokynes, nesirupino jose tvarką padaryti ir kokią nors budą valdymo užvesti. Jie labiaus rupinosi kad namieje daugiau trustų ir monopolijų sūtverti, kad vieną ar kitą šaką iszdarbystės į savo rankas visiszkai paimti, o kam ten rūpintis apie gyventojus tolesnių salų, kurias jie jau valdo ir kurios isz jų rankų neisztruks.

Abelnai imant prezidento rasztas yra tik tai atkartojimu

ileisti.

Iki 1 Liepos, šių metų, atvyko į Suv. Valstijas 448,572 ypatos -- 304,148 vyrai ir 144,424 moters; tarp jų buvo vaikų iki 14 metų 54,624; nuo 14 iki 45 metų 376,382; nuo 45 m 23,566.

Iš skaitliaus nuo 14 iki 45 metų buvo 93,577 nemokanti skaityti nei rašyti, 2097 mokėjo tik skaityti; 54,288 atsineszė pinigų \$30,00 kiekvienas, o 271,821 mažiau \$30,00. Viso ateiviai pinigų atsineszė apie \$6,657,530.

Sugražintą atgal tapo 356; į ligonbucius atvykę turėjo eiti 2417. Dėl 4246 ateivių tapo užginta išlipti ant sausumos ir juos laivų kompanijos turėjo gabenti atgal. Iš sugražintų buvo vienas plonprotis, 32 bepročiai, 2974 valkatos, kurie butu tik apsunkinę szalį, 393 su neiszgydomoms ligoms, 4 prasikaltėliai, 835 kontraktiszki darbininkai ir 7 prostitutkos. Ant Meksikos ir Kanados rubežių tapo iszvaryta 1616 ateivių.

Iš Europos atvyko 424,700, iš Azijos 17,946, iš Aprikos 30 ir isz kitų visokių szalių 5896.

Tarp ateivių buvo 2392 profesionaliszki žmonių, kaipo tai daktarų, mokintojų ir t.t., 61,443 amatninkai, 249,796 paprasti darbininkai ir 134,941 moterių ir vaikų be jokių užsiėmimo.

Iš sugražintų atgal su neiszgydomoms ligoms 393 buvo: 114 zydu, 48 syrieczių, 39 japonai, 33 lenkai, 32 italai, 20 fiuų, 19 lietuvių ir 88 visokių tautų.

Kinams yra užginta ateiti į Suv. Valstijas, tacziaus jų isivogė 639 isz kurių 288 sugauti tapo, o 351 prapuolė.

Ką kasztuoja iszrinkimas prezidento.

1860 metuose Lincolno nominacija kasztavo nepilnai \$700,00, o rinkimo kasztai ne-

buvo didesni už dabartinį rinkimą isz vieno distrikto pasiuntinio į kongresą. 1864 m. rinkimas prezidento jau partijai kasztavo į \$100,000. 1876 m. kasztavo \$800,000. Harri-sono iszrinkimas 1888 m. kasztavo \$1,800,000. 1892 m. Clevelando iszrinkimas kasztavo per \$2,000,000. McKinley'o iszrinkimas 1896 m. kasztavo jau \$4,000,000; o szį metų iszrinkimas McKinley'o anturū kartu kasztavo tik \$5,000,000. Kas tokią galybę pinigų gal iszleisti vien ant rinkimų, jeigu nesitikėtu jų atgriebti keleriopai. Kiek reik iszmokėti visokiems melagiams mekleriams, kalbėtojams, papiški balsuotojus bei balsų skaitytojus ant partijos nūdos? Balsuotojai akiai tiki, ką jiems visoki samdyti melagiai pameluoja, o paskui ai manuoja kad dideli mokesčiai, maži uzdarbiai, viskas pabrango. Bet isz kokios priezasties tas pasidarė, tai niekas nepamislyja. Darbininkai nei neziino — nejauczia, kaip kapitalistai nuo jų atlypa savo milijonus — už stiklą alaus arba delerį darbininką nulupa szimteriopai. Kol nesusipras balsuotojai, tol partijos juos engs ir tolyn vis labyn.

N u s i b a k r u t i j i m a i .

Per praėjusį metų iki 1 Liepos Suv. Valstijose buvo isz viso 19,470 nusibankrutijimų. Tarp jų buvo 2057 farmerių, 7516 darbininkų, kurie buvo apsiėmę atlikti tulus darbus o neisztesėjo, 4592 pirkliai, 361 pabirkantai, 509 mokslincziai, 4435 kontraktieriai dideli, vieszbuczių savininkai ir kiti.

Pagal valstijas buvo: Illinois 3008, New York 3007, Iowa 992, Ohio 857, Minnesota 845, Pennsylvania 809, Nevada 6, Delaware 12, Wyoming 12, Idaho 30, pietinė Carolina 37, Oklahoma 39, Florida ir Rhode Island 69.

S u v . V a l s t i j ų
b a n k i e r i a i .

Suv. Valstijose 31 Spalio 1900 m. buvo 3935 tautiszkių bankų (National Banks) su kaucija, arba sudėtu kapitalu Washington ant \$632,502,395, bet visi tie bankieriai neskaitant įdėtos kaucijos turi nuo žmonių surinkę \$4,367,497,605. Paprastai kaucija reikalaujama vis dvilinka, bet bankieriams — kapitalistams to nereik, jiems užtenka 1000, kaucijos ant 7000 priimamo kapitalo. Su tokia kaucija apsimoka ir vogti po vardu „subankrutijimo“ jeigu gal uždirbti ant to 6000. Isz padėtų žmonių pinigų palukių puikų gyvenimą turi net 28,709 visokių bankose urėdninkų. Ar tai ne puiki kapitalistiszka sistema?

S u v . V a l s t i j ų
f i n a n s a i .

Suv. Valstijų pinigų skaitosi \$4,841,000,000 auksu, \$3,818,900,000 sidabru arba sykiu \$8,659,900,000. Pagal gyventojų skaitliū, tai ant kiekvienos ypatos iszeina po \$27,82. Popierinių pinigų yra \$331,613,268, kurių užstovai yra paguldytas auksas, kad jų vertybė butu lygi auksui užrubeziuose.

Skolos Suv. Valstijos turi \$1,023,443,390 už ką moka palukių per metus \$40,160,333,27.

Iszlaikymas visos valdzios per praėjusį metų iki 1 Liepos 1900 m. kasztavo \$590,068,371. Surinko visokiais mokescziais \$669,595,431,18. Atliko nuo iszmokėjimų \$79,595,060,18.

Uzlaikymas valdzios kasztavo \$98,542,411,37: Kariaunos \$134,797,767,78. Laivynės \$55,953,077,72. Indijonų užlaikymo \$10,175,106,76. Algu seniems kareiviams \$140,877,316,02. Palukio už skolą \$40,160,333,27. Paczto uzlaikymas \$109,585,298,08.

Ant 1901 meto paskirta surinkti \$687,773,253,92. Ant 1902 meto paskirta surinkti \$716,633,042. Ant kariaunos ir laivynės užlaikymo skiria po \$200,000,000 kas metas.

U ž g r i u v o .

Scrantone, Nay Aug kasykuzgriuvo iszeiga dėl 51 darbininkų, kurie dirbo kasyklose toliaus. Kasyklos apgriuvo 5 akru plotė ir užgriutiejie atsirado pavojui. Nugriuvtuoj per virszų pradėjo daryti kelią prie užgriuvusių ir laike keletos valandų iszgelbėjo užgriautuosius nepazeistu.

P u i k u s d o r o s
m o k i n t o j a s .

Franklin, Pa. tapo nusudytas ant vieno meto ir 9 mėnesių prie sunkių darbų baltistų kun. S. Porterfield už suzagi- mą 15 metų mergaitės.

V y s k u p a s u z d a r e
b a ž n y c z i a ų u z \$ 5 .

Vyskupas S. G. Messmer isz Green Bay, Wis. uzdarė lenkų bažnyczia Antigo, Wis. kad parapijos komitetas nutraukė jam \$5,00. Sztai kaip buvo: Robins, Wis. lenkai pasistatė naują bažnyczia ir vyskupas dėl tosios iszėmė vieną akmenį isz altoriaus Antigo bažnyczios. Antigo bažnyczios kunigas reikalavo sugražinimo tojo akmens ir vyskupas liepė ką atsiųst parsigabenti. Kun. nusiuntė pasiuntinį ir tasai akmenį parvežė, bet komitetas kelionės kasztus priskaitė vyskupui ir nutraukė \$5 nuo metinės duoklės. Vyskupas už tai perpyko ant „kvailų polenderių“, iszkeikė parapiją ir suspendavojo kun. Zielinski tol, kol nebus atmokėti anie \$5. Parapijos komitetas tai patyręs telegrafu nusiuntė vyskupui penkinę ir tasai atėmė prakeikimą. Lenkai už tokį vyskupo darbą ir apskelbimą jų po laikaszczius padavė skundą Martinelliui Washington.

S v e t i m i b e p r o c z i a i .

New York'o valstijos beprotnamių inspektorius padavė raportą į Washingtoną, kuriame pfaresza, kad N. Y. valstijos beprotnamiuose yra pusė bepročių svetimszalių, kurie rodos tyczioms yra atsiųsti iš Europos ir padaro kasztų per metus ant \$1,000,000. Inspektorius praszo pagelbos prieš Europos bepročius. Greitai gal buti, kad Washingtono valdzios nutars tokius iszgaubenti atgal.

N e l a i m e s .

Ant ezero Erie nuskendo per audrą didelė valtis „Charles Foster“, kur prigėrė 8 jurininkai.

Berlin, N. H. nugriuvo vienas tiltas ant Androscoggin upės, kur prigėrė 2 darbininkai o 5 susizeidė.

Inglewood Junction, Ont. susimuszė dvi lokomotyvos, kur smertį rado 5 darbininkai.

Ashley, Pa. Maxmell kasyklose užsidegė gazai, kur sunkiai apdegino 5 darbininkus.

New England pakrasztyje audra sudauzė zvejų laivą „Mary A. Brown“, kur prigėrė 7 zvejai.

Buffalo, N. Y. D. L. & W. gelzkelio ekspliodavojo viena lokomotyva, kur sunkiai susizeidė 5 darbininkus.

U g n y s .

Baltimore, Md. sudegė „Bargain House“, kur iszkados padarė ant \$450,000.

Boston, Mass. sudegė krautuvė firmos Haywood Bros., kur iszkados pasidarė ant \$150,000.

Tower, Minn. sudegė didelis lentų pjovimo pabrika, kur iszkados pasidarė ant \$80,000.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Brooklynė teko matyti keletą lietuviszku vestuvių, nes kaip visur didesnėse lietuviszkose kolonijose vestuvių nestokuoja, teip

ir czion, ypatingai prieš adventus, budavo vestuvių pokeletą kas sanvaitė. Prisiziu-rint isz szalies į apsiejimą mus vestuvininkų. galima užtėmyti daugelį peiktinų, negrazių pasielgimų, kurie zemina lietuvių vardą. Lietuviszkos vestuvės prasideda paprastai su dideliu truckszmu, girtavimais, ir užsibaigia pesztynėmis daugelyje vietų. Jei nesusiskaldė galvų, neapsidraskė nosių, tai jau nevestuvės! Už tai ir svetimtazciai mus laiko tamsiais necivilizuotais žmonėmis.

Brooklyniečiai yra pratę daryti vestuves didelėse salėse (svetainėse), — tas butu gerai, jei tik susirinkusieji gražiai, žmoniskai linksmintusi, bet tankiai buna visai prieszingai. Didžiausia priezastis pesztynių ir negrazių darbų yra ta, kad tarp lietuvių yra blogas paprotys eiti į vestuves nekviestiems ir nuėjus kelti baisų ermyderį. Toki begėdziai nerastų vietos pas svetimtauczius, nuvytų ir nuo durių. Antras bjaurus lietuvių budas yra dauzymas bliudų per užgėras (dovanas). Jaunikis rengia vestuves ir mąsto kiek bliudų sumusz, o vyrai tai kiti net į laižybas eina, katras daugiaus sumusz, katras laike dauzymo smarkesniu pasirodys. Dovanotojas meta dvidezimts penkis centus ir kožną kartą bliudą musza. Jei kuriam nenusiseka sumusztis isz pirmo sykio, tai jau antru kartu tiktai pataiko su kumszcia.

Duokime sau, kad dauzymas bliudų jaunavedziams apsimo ka: bliudas nekasztuoja daugiaus kaip deszimts centų, o dovanotojai metą dvidezimts penkis centus iki doleriui, bet mums reikėtu atkreipti savo atydą ant to, jog už jaunavedzių uždarbį, visa lietuvių tauta yra prilyginama prie žmonių su nesubrendusiu protu.

Dar szlyksztesnia dalyku tarp lietuvių yra paprotys bu-

czuoti nuotaką (jaunamartę) per užgėras: girti, apsieilejė vestuvininkai kaip galėdami skalsina dovanas, kad tik daugiaus buczkių gauti nuo jaunamartės. Rodosi, kad toki szlyksztus bucziavimai turėtu jaunamartei pakarsti bet kur tav! Jeigu jau tų buczkių jaurumo nemato jaunamartė, tai reikėtu patėmyti ners jos vyrui — jaunikiui, kad buczia-vimas jo numylėtinės priguli tik jam vienam. Isz tikro yra gėda, kad mes teip bjauriai keliamo vestuves ir teip žemai savę pastatatome akyse svetimtauczių. Anglai ir kiti žmonės stebisi isz mūsų apsiejimų laike vestuvių ir klausinėja susirinkusių kas tai per žmonės, ko jie rėkia, kam jie dauzo tuos sudynus, už ką jie bucziuoja nuotaką. Jaunesni tai tiesiok priėję klausia kiek reik užmokėti, kad gauti nuotaką pabucztiuoti.

Kadangi keltojai panaszių vestuvių apsieiti žmoniskai nemoka, o pamokinimus apszviestesnių lietuvių, ypacz per laikraszcezius, laiko per vodingus, tai sziam reikale neatbutinai turėtu patarti mūsų kunigai bažnycziose, nes ant tokių žmonių jie gali turėti daugiaus įtekmės. *Keleivis.*

Windber, Pa. Praneszulinksmą žinią, kad ir Windber'io lietuvių nėra atszalę tautiszkuose dalykuose. Gal jie butu ir labai geri tautiečiai, kad butu kam juos prie to paraginti, tarp jų pasidarbuoti. 2 dieną Gruodžio per susirinkimą draug. Nekalto prasidėjimo szv. Marijos Panos, tapo užmanyta V. Rudzinsko, kad kas kiek gali paaukautų ant Lietuvos kankintinių. Tam užmanymui tuojaus pritarė keli geri tautiečiai, o ypacz p. P. Daugėla, draugystės virszininkas. Kaip priezodis sako, kad visur tarp kviecių randasi ir kukalių, tai pasirodė tas pats ir czionai. Tuo-

jaus vienas iszszokęs pradėjo girti carą, sakydamas: „kad cisorius yra geras ir teisingas ir už bereikalą nei vieną neko-roja, o kaip koks valkata prakikalsta prieš cisorių, tai tegul ir kenczia“. Antras carbernis pridurė: „tegul neskaito lietuviszkų rasztų, kad yra per cisorių uždrausta“. Bet neziurint ant carbernių zaunų, keli geri tautiečiai tuo sudejo \$4,00.

Paskui V. Rudzinskas ir P. Daugėla perėjo per keturias grinczias ir surinko dar \$9,00 tai-gi isz viso pasidaro \$13,00.

Garbės esat verti visi tie tautiečiai, kurie aukavote naszles pinigėlių ant tėvynės aukuro. Tegul ir kitų miestų lietuviai žino, kad mes Windberiečiai nesnaudziame ir nesigailime ant suszelpimo savo brolių, kurie vaitoja po sziaures meszkino letena. Czion gal pasisektų ir daugiaus zukų surinkti, tik nėra kam ir kada. Jeigu keturiose grincziosse surinkome \$9,00, tai da 29 susirinktu teipgi keliolika dolerių. Mat mus mieste yra 33 lietuviszkos szejmynos ir 170 pavienių.

Czion lietuviai, abelnai imant, gyvena gerai, o keletas yra vertais po kelis tukstanczius, bet kas svarbiausia, tai lietuviai czionai gyvena suti-kime. Musztynių tarp lietuvių negirdėti, prie alaus nelabai linke, o kad kartais kuris ir užsitraukia, bet vaidų neke-lia. Prie skaitymo lietuviszkų rasztų neperdaug yra linke, tarp aukavusiųjų vos vieną užikau.geresnio laikraszčio skaitytoją. Jiems per daug nei nepadyviju už tai, kadangi nėra kam jų paraginti prie skaitymo. Czion reikėtu poros gerų tautiecių, kurie galėtu žodziu paaiszkinti jiems mūsų ir mūsų tautos reikalus. Asz tankiai permislyju, kad vertėtu isz kitų miestų parsikviesti kalbėtojus, bet kad vienam butu sunku kasztus

apmokėti, tai žinoma savo mislių negalima įvykdyti.

V. Rudzinskas.

Brooklyn, N. Y. Nedėlioje 1 d. Gruodžio czionykszcziai lenkai apvaiszcziojo metinį atminimą lenkmečio 1863 m. Ant susirinkimo tapo užprašytas ir vietinis lietuvių klebonas kun. Varnagiris, bet nepribuvo. Lenkai labai tą apgailistavo aischkindami susirinkusiems, jogiai negera politika lietuvių nedaleidžia susiartinti su lenkais. Paminėti reikia, jog tarp susirinkusių didesnė dalis buvo moterių. Mat lenkės moterys geriaus supranta savo tautiszkus reikalus negu moters lietuvių.

Sz. S.

New Britain, Conn. Mus lietuviszkas nepriegulmingas Kliubas užmanė parsikviesti ant 29 d. Lapkriczio kalbėtoją ir laikyti prakalbas, kad atsakanczio kalbėtojo negalima rasti mus apielinkėje, tai Kliubas užsikvietė, garsų savo prakalbomis Dr. J. Szliupą. Dargirdes apie tai kun. Žebrius, apie tokį Kliubo nutarimą, bandė viską paardyti, kelis nedėdienius keikdamas kaip tik įmanydamas, ir tai ne tik sanarius Kliubo, bet sakė, kad visi pastos bedieviais, kurie tik eis klausyti kalbos tokio baisaus žmogaus. Dr. Szliupą apsaukė griautoju katalikiszkų bažnyčių ir ardytoju szvento tikėjimo. Nepasitikedamas, matyt, ant savo keiksmų ir geruoju meldė savo parapijonus kad neitų ant Kliubo rengiamų prakalbų, kalbino ir sanarius atsimesti nuo Kliubo, kuris bedieviszkas esąs, o sutverti kitą, katalikiszką, apgynimui bažnyčios ir szv. tikėjimo, kaip tokį sutvėręs, kun. Szedydis Pittstone. Tokiu būdu kunigas tik labiau pagarsino rengiamą susirinkimą ir visinekantriai laukė, kad pamatytų, ką Dr. Szliupas atvažiuos

padarys.

Dr. Szliupui atvažiuos, ant paskirtos dienos vyrų susirinko apie 200 ir daugybė moterių ir merginų. Dr. Szliupas pirmiausiai kalbėjo apie lietuvių tautą senovėje, kaip ji buvo stipri, kokias kaliejas perėjo, koku būdu jos nupuolimas įvyko, kaip ji sziaudieną yra prispausta ir kokius vargus kenčia. Kalbėtojas ragino suszelpti aukomis kankintinius už lietuviystę. Toliau perėjo ant padėjimo darbininkų mus dienose, iszrolydamas jų skriaudas ir koku būdu darbininkai gali savo skurdų gyvenimą pagerinti. Ragino prie apsiszvietimo kaip vyrus teip ir moteris, nuroydamas reikalingumą mokslo ir velijo vyrams nevėsti merginų, kurios nenori apsiszviesti, o merginoms velijo pasirinkti vyrus linkusius prie skaitymų ir apsiszvietimo, o ne prie girtuokliavimo, pesztynių ir trunkymosi per naktis, kadangi tik apsiszvietę ir numanantie jie savo priderystes tėvai gali gerai užauginti ateinanczią gentkartę.

Isz kalbos Dr. Szliupo visi buvo užganėdinti, ką liudijo didis delnų plojimas. Labiausiai tapo užganėdintos moterys ir merginos, kadangi daktaras aischkino, kad moters turi turėti lygias tiesas su vyrais ir neturi but teip paniekiamos ir zeminamos. Po prakalbai daktaro, mus lietuviszką dainorių kuopelė, po vado vyste p. J. Mžeikos, padainavo dvi dainas: „Tegyvuoj mus tauta“ ir „Ant kalno karklai siubavo“. Po dainų atsiliepe mergina isz dainorių kuopelės M. Stasiulevicziutė, iszreikszdama nemandagų pasielgimą, mus miestelio lietuvių, kad jie visaip niekino merginas, kurios ejo mokintis lietuviszkai dainuoti, o per tai kartą bažnyčioje tapo kunigo iszniekintos. Ji ragino brolius ir seseris nepaisyti ant blevyzgu,

bet laikytis ir drutinti dainininkų kuopelę ir geriaus mokiniesi dainuoti, negu tą laiką perleisti ant niekiszkų užsiemimų. Nors dainos ir negeriausiai nusidavė, žinoma pradžia darbą gaiszina, bet visgi reikia pagirti dainininkus už jų pastangas teipgi ir p. M. Stasiulevicziutę už paraginimą prie teip pagirtino darbo.

Nors mus kunigas visaip keikė ir niekino Dr. Szliupą, kad tik žmones įbauginti ir atgrąsinti nuo jo, jis atvažiuos nesugriovė bažnyčios, bet mus tautiecius sudrutino dvaseje. Mes velyjame ir visiems savo broliams, norintiems susidrutinti vienybėje, kad kviestų pas save Dr. Szliupą su prakalbomis, o jis aischkiai parodys, kur yra teisybė ir ko mumis reikia.

Ant rytojaus Dr. Szliupas turėjo daug sveczių ir lankytojų: vieni su negalėmis, kiti teip dėl pasikalbėjimo atlanke mus garbę užsipelnantį, nenuoalsų darbininką ant lietuviszkos dirvos. Bernelis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Gilberton, Pa. Ant paskutinio susirinkimo kuopos „T. M. D.“, tarp kitų dalykų, tapo apsvarstytas užmanymas centraliszko virszininko draugystės, apie kasztus, koki pasidaro iszsiuntinėjant kuopoms knygas. Mus kuopa nutarė, kad tokius kasztus užmokėtu patys sanariai, sudėdami po centą ar du ant prisiuntimo knygu.

Tą dieną prisiraszė keli nauji sanariai ir keletas isz senų užsimokėjo metinę mokesť. Knyguczių „Kuomi žmonės gyvena“ tapo parduota 17 egz. po 5 ct. Į centraliszką kasą iszsiusta \$10,15.

Buvo užmėta sanariams apie aukas, renkamas ant paminklo užsitarnavusiam rasztininkui

Dr. V. Kudirkai ir likosi surinkta 85 ct.

Kuopos rasztininkas.

N. 16 T. M. D. kuopa Gilberton, Pa.

1026 P. Juozapaviczius	-60
1027 J. Grabauckas	-60
1028 P. Szimanskis	-60
1029 Jurg. Pauliukonis	-60
1030 J. Garmus	-60
1031 V. Juoczis	-60
1032 V. Kireleviczius	-10
J. Dubauckas užsimokėjo	-60
A. Kravelis	„ -60
V. Sadauckas	„ -60
J. Miliauckas	„ -60
St. Nedzinskas	„ -60
J. Pauliukonis	„ -60
A. Paplauckas	„ -60

N. 23 kp. Baltimore, Md.

1033 A. Žurauckas	-60
1034 J. Ilgunas	-60
1035 F. Pilypaitis	-60

N. 32 kp. Ladd, Ill.

1036 S. Jakszeviczius	-60
1037 J. Sztaras	-60
1038 A. Brulczius	-60
1039 M. Draugelis	-60
1040 K. Martiszius	-60
1041 Alena Draugeliutė	-10
A. Brusokas užsimokėjo	-60
1042 J. Szileika, Bloomington, Ill. už 1899—1900	\$1,20
1043 J. Sziupis, Baggaley, Pa.	\$1,00.

A. Ilgunas.

Atsiszaukimas.

Man važinėjant po Vakarus ir po Naują Angliją teko suėiti daugelį Lietuvių, protaujanczių, kurie nori įgyti gilesnį įzvelgimą į klausimus filozophijos ir mokslų (duszią, Dievą, gamtos įstatymus, evoliuciją ir tt.). Kadangi tie klausimai yra iszguldyti L. Buechnerio veikale „Pajiega ir Medega“ (Kraft und Stoff), ir kadangi sziaudien toks veikalas yra isz tiesų reikalingas visiems laisvamaniams, idant turėtu atramą priesz kunigijos melus apie religiją, asz pasisznekėjes su kiltais tautieciais rįzausi apgarsinti prenumeratą ant virsz minėtos knygos. Pre-

numerata lietuviszkos knygos, kas dabar nori prigelti aną atspaudinti, kasztuos \$1,50; po atspaudinimo kasztuos \$2,00. Todėl tuos, kurie nori tą knygą turėti lietuviszkoje kalboje, asz kviečiu prisiųsti prenumeratą, ir kaip knyga taps atspausdinta, užsimokėjusieji gaus atlyginimą knygomis už tiek ekzemplierių, už kiek kas bus isz anksto užmokėję. Kasztai spaudos yra dideli, todėl praszu Tautiecius umai su prenumerata iszleidime knygos man pagelbingais buti.

J. Szliupas, M. D.
421 Penn Ave
Scranton, Pa.

Philadelphios liet. parapija ir kun. J. Kaulakis.

(„Vienybės“ redakcija už
szitą straipsnį neatsako).

(Pabaiga.)

Mūsų lojeris rinko visokius dokumentus nuo mus ant provos. Kun. Kaulakis labai pamilo mūsų lojerį ir kasdien jį belankydamas — nuo mūsų paveržė. Mūsų lojeris pradėjo reikalą kiteip sukti ir mes tą supratę viską nuo jo atėmę padavėme kitam, kuris apsiėmė mūsų provą varyti už 10% nuo viso laimėjimo. Spalnio 6 d. paėmė mūsų provą ir jau 8 dieną buvo kun. K. pas magistratą ir vos iszmeldė, kad provą atidėtu ant kito sykio, nes turįs važiuoti ant Susiv. seimo į Elizabeth. Mūsų lojeris nepaleido kun. K., kol tasai neuzsistatė \$13,000 kaucijos ir provą atidėjo ant 15 Spalnio. Nedėlioje priesz provą kun. K. isz sakyklos sukviėtė visus „gerus“ parapijonus susirinkti į bažnytinę salę ant 6 val. vakare. Mes tikėjome, kad mūsų klebonas nori santaiką padaryti. Susirinko į 70 žmonių. Kun. tarnas atėjęs pasakė: „Katrie esate po kunigu, tai atekite į kle-

boniją ant mitingo“. Ant to pakvietimo nuėjo 7 „po kunigo“. Mes nusiuntėme porą vyrų paklausti ar ateis kunigas ant susirinkimo. Mūsų pasiuntiniai tapo, neįleisti į kleboniją. Mes pasirodavoję iszėjome. Kun. su savo bernais nutarė provos komitetą suaresztuoti — su mieriu supjudinti parapijonus — bet magistratas nedaleido, sakydams, kad komitetas kun. pirma apskundė ir niekur nepabėgs. Mes suszaukėme ant 17 Spalnio susirinkimą trijų draugysezių: szv. Antano, szv. Juozapo ir Algerdo Uzarų, kur mūsų lojaris pasakė, kad mes su savo turtu (property) galime daryt ką norime — galime bažnyčią uzdaryti. Nutarta tapo uzdaryti bažnyčią, kadangi kitokiu būdu kun. Kaulakio nenusikratysime nuo savo sprando. 18 d. Spalnio iszrinktas tam komitetas nuėjo uzdaryti bažnyčią. Kunigas ant tokio nelauktino darbo uszkvietė net 6 policijantus. Komitetas naėjęs pas kun. pareikalavo bažnyczios raktų ir kun. uzklausė: „Ar turite nuo vyresnybės kokį rasztą?“ Komitetas atsakė, kad mums ant savo turto jokio raszto nereik. Tada kun. iszbėgęs ant gatvės pradėjo szaukti: „Mister, mister ar rest these men. I dont know what they want so close to my church“. Policijantai prieję prie komiteto ir iszklausė to reikalo liepė atsineszti nuo vyriausybės rasztą — kiteip ga buti musztynės. Mes esame czion atsiųsti dabojimui tvarkos. Komitetas atsitraukė. 20 Spalnio komitetas iszėmė rasztą, kad szerifas uzdarytų bažnyčią. Nuėjo trys konstabelei; du įėjo į kleboniją paimiti raktus ir kun. ėmė jų melsti, kad duotu laiko nors vieną dieną, ant ko konstabelei pristojų, bet kun. turėjo už tai \$800 kaucijos uzsistatyti. Spalnio 21 d. bažnyczioje už-

sakė visiems eiti į zakristiją ir pasirasztyti savo vardus, nes jam yra reikalingi tiejie ant provos; kas pasiraszys, tas gaus tikiėtą nuo paties arcivyskupo ir visados galės eiti į bažnyčią dovanai. Po provai bus pastatyti dabokliai ir be tikieto nei viens neįeis į bažnyčią. Bet užmirszo pasakyti, kuri pusė laimės provą. O jau reikalautojams savo savaties, tiems bedieviams, kad davė tai davė. Spalnio 22 d. pas magistratą susirinko apie 40 ypatų isz abiejų pusių; kun. K. atsivedė lenkus, kurie nei žodžio lietuviszškai nemo-kėjo. Magistratas visų liudininkų neiszklausė ir provą atidėjo ant 29 dienos, kur vėl visų liudininkų neiszklausė ir atidėjo ant 3 Lapkriczio. Ant tos dienos atsirado ir arcivyskupas kun. K. už liudininką. Kun. Kaulakis prisiekė priesz sudžią ir paskui sudžia uzklausė arcivyskupo, kodėl pirmiaus nedaleisdams lietuviams tą bažnyčią pirkti, dabar nori atimti? Arcivyskupas atsakė, kad lietuviai tą bažnyčią visai be jo zinios nupirkę. Mūsų liudininkai parodė, kad mes ne tik be arcivyskupo zinios kad bažnyčią pirkome, bet mums arcivyskupas nedaleido pirkti ir tada mes su kun. Kaulakiu važinėjome Washingtone pas popieziaus pasiuntinį daleidimo praszyti ir gavome. Kun. Kaulakis sudzios uzklaustas ar buvo Washingtone, uszignė, sako — „nieko nežinau“. O visiems zinoma, kad kun. Kaulakis Washingtone važinėjo! Visi galite suprasti ir matyt dabar kun. Kaulakio prisiekos teisingumą! Kunigams kaip ir kapitalistams iszvien einant su sudzioms, mūsų prova iszėjo be pasekmės — atmesta tapo. Apie kun. Kaulakio prisieką rodosi užmirszo — mat kunigui valė teip pasielgti, kaip jam reikia.

Žmonės pamatę kun. Kaulakio kreivą prisieką nusiuntė komitetą į Washingtoną pas popieziaus pasiuntinį su skundu. Iszklausęs skundo isz pir-

mo pažadėjo duoti mums kunigą kokio geidziame ir suramino sakydams: „Kad kunigas netur tiesos rupintis apie žmonių pinigus, bet tiktai apie tikėjimą; o vyskupo užduotis yra tvarką prižiūrėti, o ne nuo žmonių bažyczios reikalauti“. Komitetas prasžė popieziaus pasiuntinio Martinelli'o, kad duotu mums kun. Žilinską, ką tasai ir pažadėjo. Kun. Kaulakis apie tai pajutęs suszaukė visus szalininkus ir lenkelius ir liepė protestą pakelti. Gir-di, „kun. J. Žilinskas atėjęs jumis ne tik isz bažnyczios iszvyys, bet ir isz Philadelphios miesto“. Mes nesulaukdami atmainos nusiuntėme komitetą antru sykiu į Washingtoną, kur popieziaus pasiuntinys vėl pažadėjo mūsų reikalavimus užganėdinti.

Lapkriczio 25 d. kun. Kaulakis isz sakyklos pasakė teip: „Kas nor geresnės teisybės, tai gal važiuoti pas patį popiezių arba su oralaiviu į dangų, bet ir ten geresnės teisybės neras“. O tuos, kurie drysta su juomi atsisteisti, tai visus ketina „nezależnais“ padaryti. Czion jau kun. Kaulakis, manosi, Dievu esąs ir pridarysęs nezależnų, tiktai tiek bėda, kad jam neiszpaskomai sunku į dangų įsigauti, mat mūsų tie \$5,659,86 prakeikti nedaleidžia ir laiko it retėziu pri-rakinę prie szios aszarų pakalnės.

Szitas mūsų rasztas gal buti geru pamokslu dėl tverenczių naujas lietuviszkas parapijas ir jieszkantiems kunigų, kad kunigams nereik niekados ussitikėti, kad paskui neturėti pykeszių ir tasyinių, kokias mes dabar turime.

Lietuviszki laikraszcziai, kuriems rupi visuomenės labas, meldziame isztisai szitą mūsų rasztą atkartoti.

Provos Komitetas:

Antanas Liniauskis,

Steponas Urbas,

John Gudiszkis,

Antans Petone,

Aleksandras Jociš,

Charles Poshka,

Charles Unick.

Keksztu Simas.

(Pabaiga.)

ant kito meto vištinę panašiai kaip Simų.

Pradėjus Simui vesti ukę nauju būdu pagal pamokinimą ir tikrus datyrimus mokintų agronomų (agronomija tai mokslas apie žemdirbystę), kaimynai tai matydami kone pirštais badė jį, juokėsi, tyčiojosi; visi suskato šnekėti: „gyves jis vienu kaklu be galvos“. „Ne vienas, sako, gyvena, ką knygas skaito, nuolatos vis į jas įknibęs; lyg tie raštinkai; esą, nors vienas vagą nuvaręs?“ „Tegul, — sako, — tik jis įtiki į knygas — tai žiurėk — tik pasijus nuslydęs ir nė susigriebt neturės už ko. Dirbtu po senovei, kaip tėvų tėvai — tai da vis duonos kąsnį turėsi savo amžiui“. Simas-gi nepaisė ant jokių zaunų tų neišmanėlių! darė savo ir žengė tolyn sa vaip. Štai po metų — kitų Simas pragyveno visus aplinkinius ukininkus, visiems burnas uždarė ir visus nustebino. Dabartės, ką pirmu iš jo šūpėsi, lenkia galvą jam, ateina pas jį ant visokių rodų ir stengiasi sekti jo pėdomis. Daugumas net knyguotes ir gazietas ima nuo jo skaityti, arba išvien su juo nusiperka, kad pigiau atsieitu. „Dartės jau nė Siminė nekeršyja mėtyti jį pečių: jau pati nedėliomis pradeda priprast skaityti ir net turi keletą savo locnų knygučių, naudingų moterims, — pasidavė kiaušinių ir nusipirko net ne vieną, kaip antai: „Lietuvos gospadinė“, „Apie vištas“, „Apie kudikių auginimą“ ir da kitokių.

Tai-gi, šiandien Simas jau aiškiai persitikrino apie knygų naudingumą; jis pats sako, jog knyga tai šaltinis mokslo, mokslas tai šaltinis naudos. Dirbk, anot jo, kaip jautis, o išmanysi tik tiek, kiek jautis, tai ir turėsi naudos ne daugiau už jautį: visą amžį vilksi sunkų jungą, skurdą skursi, ir nieko gero nematysi. Tai tikra teisybė!

Mėnaitis.

KARE.

(Iš prancuziskos kalbos surinko ir perguldė S. Mal...kis.)

Pergalės ir užkariavimai.

...Liudininkų darodymai ir žodžiai paczių veikėjų parodo mums kokie smarkumai papildomi yra nuo Madagaskaro salos lyg Sudanui pauksnyj' triparvinės¹⁾ vėliavos. Užraszai „Kares Aprikoj“ parodo kad tradicija²⁾ pra eitės tęsiasi toliau.

Pulkauninkas Combes raszo isz Orano, 18 Berzelio 1836.

„Su pagelba mūsų drąsių talkininkų mes galėjom dėginti pakeliui ir dideliu skirtyje aplinkui viską, kas galėjo būti sudeginta. Per nekuri laiką kelione buvo didelė jurė ugnies. Szitas darbas buvo daromas kas dien“.

Pulkauninkas Smith, 53 linijos pulko, rasze isz Medeah 18 Geguzio 1841.

...Kunigaikstis de Nemours aplankė mano rezidenciją. Jis isztarė dziaugsmą, kad Prancuzijoi nėra zinoma kaip mes pasielgėme su szituo nelaimingu miestu. Tai yra tik viena kruva griuvėsių...“

Batalijono virszininkas Westee isz svetimos legijos raszo 3 d. Berzelio 1841.

...Mes padarėme daugybę blėdies emirui,³⁾ naikindami jo pakrovas ir pleszdami jo talkininkus. Skaitlius sudegintų dvarų ir daugybę isznaikintų laukų yra netikėtina. Isz abiejų pusių mūsų pulko galima buvo matyti tik tai ugneles...“

Kapitonas Canrobert, marszalas paskui, raszo 1 d. Sausio 1842 m.

...Nakczia mes užpuolėme gana Kabylių namų ir pagriebėme keletą bandų galvijų, moteriszių, vaikų ir senių... Kareiviai mažai ar visai nedaboti, sujudinti priegtam grobio vilczia, pildo didžiausias bjaurybes, ypatingai gadinanczias jo pobudį“.

Vrszininkas batalijono isz Lioux, 53 linijos pulko, 20 Geguzio 1842.

...Szitoj' kelionėje kaip ir dienose nuo mūsų iszėjimo, iszgriauta daugybė biednų kaimų ir puikių apstingų daigų“.

Komendantas Forey, marszalas paskui, raszo teipogi:

...Generolas Changarnier per savo veiklumą rado progą padaryti nekurius užpuolimus, kurie atėmė nuo Arabų 5-

6000 galvijų ir 700-800 suiminių, ypačiai moterių ir vaikų.

Virszininkas batalijono inžinierių Bouteilloux raszo 20 d. Berz. 1842.

...Nuo Gruodzio mes darome visurlink užpuolimus organizuotus per gen. Changarnier, kurs yra tikru kariu gėnijumi.⁴⁾ Szitie užpuolimai surengti labai guviai, suardė ar nors pradėjo ardyti szalį. Toliau, nuo Kovo mėn. surengtos koliumnos⁵⁾ iszėjo naikindamos nokstanczias javus, kuriuos kareiviai nunganė galvijais varomais skerdimui. Tokiu budu daug blėdies yra padaryta ukininkams, žmonėms ramiems, kurie visuomet yra palinkę prie pasidavimo.

Kapitonas Cler, paskesnis generolas, 1 d. Liepos 1842.

...Isz penkių mėnesių mano buvimo szalyje, keturis praleidau kelionėje. Per szitą laiką veltui jieszkojau progos muszimosi negalėdams vienok jos atrasti. Mes kariavom tik priesz bandas namus, daigus ir žemesnės luomos liaudę“.

Komendantas Lioux 43 linijos pulko raszo 23 d. Balandzio 1843.

...Mes gryztam isz naujos kelionės... Mūsų nuodalio uzduote buvo naikinti viską pakeliui ir keliose myliose aplink mūsų gulenių. Daugybė yra suardyta: tuszti kaimai, dideli ir tikri miesteliai pranyko per sudeginimą ir keli tukstancziaz pėdų fygų, alyvų ir kitų medzių tapo iszkirsti“.

Pus-pulkauninkas Forey, paskesnis marszalas Prancuzijos, raszo 26 d. Balandzio 1843.

...Teip, mes buvom nustebinti tokia gamtos grozybe. Bet prisakymai mums duoti buvo neiszvengtini ir asz tikėjau pildas mono pasiuntinystę nepalikdams jokio kaimo stovinczio, jokio medzio, jokios vaisingos dirvos.

...Szitoj' kelionėje iszdeginta daugiau deszimties didelių kaimų, nukirsta ar sudeginta daugiau 10,000 alyvmedzių, fyg-medzių ir t.t.

P. Dussert, pus-direktoris provincijos Konstantina:

...Generolas Baraguay-d'Hilliers savo paskutinėse kelionėse, isznaikino,

sako, daugiau 5000 alyvmedžių. Jei mes apiplėsiam šali iš anksto, ką mes darysim su ja, kada ją apimsim?"

Leitenantas Petras de Castellane raszo:

„... Mes pasilikom kelias dienas ant szitos gulenės, naikindami fig-medžius, javus ir nuvejom atgal tada tiktai, kada szalis buvo visai isznaikinta”.

Pulkauninkas Dubern, 9-to pulko sauliu 4 Kovo 1846.

„... Arklių, jaučių ir net avinų pritruko visai; karė isznaikino juos ir sustabdė vaisinimąsi pirmųjų; užpuolimai pabaigė isznykimą jaučių veislės; tas pats atsitiko su avinais.

Vienu žodžiu, mes naikinam šali kurią mes siulomės kolionizuoti ir civilizuoti”.

Generolas Wimpffen barė sykį vieną vietinį talkininką kurs tingėjo naikinti puikų alyvų elką. Arabas atsakė: „Kam liepiat kirsti tuos medžius? Iszkirsdams juos, tu nubaudi ant ilgo laiko moteris ir vaikus, kurie nieko tau nėra padarę; tu pažeidi Dievą ir marabutą, 6) po kurio globa szitie medžai yr”; visos szalies žmonės prakeiks tavę”.

Prancuzų apicieras liko prie nuomonės kad arabas yra laukiniu.

Musų narsus kareiviai varydami per 30 metų szį amatą plėszikų, permainę į tyrą szitą derlingą šali, apsikabinę kryžiais ir galionais už plėszimą kaimų ir vogimą avinų, laikė savę už nepaveiktinus. Vienok jie ne buvo tokiais. Dabartiniai kareiviai nėra daugiau karžygiais už savo augsztus darbus tokios pat veislės.

Urbain Gohier („L'Aurore”-21 June 98.)

Vakaro tylumoj’.

Isz St. Dydyński'o.

Rausva saulutė gulti rengias—
Žemai jos mirszta spinduliai,
Palvai raudonai rubais dengias,
Tik debesys, danguj augsztai.
Sztai po dienos darbų atėjo
Ir pasilsio jau valanda,
Nutilo žemė, nēr nė vėjo —

1) Prancuzų vėliava susideda isz trijų parvų: mėlynės, baltės ir raudonos.

2) Tradicija — padavimas, atmintis senovės.

3) Emir'as — vadovas arabų gentės.

4) Genijus — dvasė, daranti stebuklus.

5) Koliumna — stulpas, eilė, pulkas, dalis kariaunos.

6) Marabutas — arabų szventasai.

Jau snaudžia rodosi gamta.

— — — — —
Oi myliu vakaro svajonę!
Kaip tuom tylėjimu gėriuos!
Girdziu maldų asz milijoną,
Gamtos visokiuse krasztuos,
Tas vakaro maldas pas Dievą,
Kurias szirdingai, palugniai
Pas dangiszką Teisiausią Tėvą
Žmonelės siunczia nuo seniai.

— — — — —
Oi myliu, myliu szitą tylą!
Tarp abejojimų, skausmų,
Isz vidurio krutinės kyla
Tad daug raminanczių dainų.
Lai abejojimai baisingi
Nebjaurina szirdies žmogaus,
Dėl artymo darbe szirdingam
Lai kožnas laimę iną gaus.

— — — — —
Ir kanczios szirdyje isznyksta
Tokiam garbingam vakare
Ir abejonės jau nedygsta
Ir lengva, lengva szirdyje!...

P. Sekupasaka.

Giria.

Isz St. Dydyński'o.

Sztai, žiurėk, augsztai padangėms
Plaukia debesiai palszi,
Plaukia vienas paskui kitą —
Plaukia dideli, maži.
O ant žemės sztai svyruoja
Medžiai oro gražume,
Dainą amžiną dainuoja
Vis žaliuojanti giria.
Arzuolas sztai kelia galvą,
Nesibijo vėtrų jis,
Popelis tiesus kaip poliūs
Tik aplinkui dairos vis.
O tenai, žiurėk, puszynai
Maudos saulės spinduliuos',
Reiszkia amžiną jaunystę,
Nės per amžius jie žaliuos...

— — — — —
Vėtra. Debesys jau drumszcia,
Viesula pradėjo kaukt,
Ten toli girdėt jau griauja,
Jau lytus pradėjo plaut.
Bet nors viesula paszėlus
Nori viską apgalėt,
Bet-gi miszką neįveikia,
Girioj' vėtros negirdėt....

— — — — —
Sztai jau liaujasi perkunai,
Vėtra kitur nusiris,
Ant gamtos gražios galingos,
Velei saulelė praszvis;

Velei pas medžius rasotus
Atsiųs savo spindulius,
Velei paprasta dainelė
Leks per miszko medelius....

P. Sekupasaka.

Isz visur.

Isz Vokietijos pradėjo teipgi pabėgti vyrai, kuriems artinasi laikas eiti į kariumenę. Dėlto ciesorystės kancleris iszleido paliepinimus visoms laivų kompanijoms, kad nepriimtu nėi vieno vyro nuo 17 iki 25 metų, kurie neturės nuo kariszko virszininko tam tikro daleidimo iszkeliauti.

Sausio 18 d. Vokietija szvės sukaktuves 200 metų nuo pastovėjimo Prusų karalystės. Karalius keta dovanoti prasikaltėliams, kurie jam garbę nuplėszę per laikraszcius ir žodžiu.

Sumazėjus kanuolių reikalavimams, tapo paleista 5000 darbininkų isz Kruppo kanuolių liejinyczios Vokietijoi.

Romoje dėl papludimo upės Tiber, tapo paplautas pylimas ir 300 mastų nugriuvo į upę, kur iszkados pasidarė ant 2.000,000 lirų.

Lankantės Transvaalians prez. Kruegeriui Koelu'e, Vokietijoi, simpatizuojanti burams gyventojai ir neapkenčianti anglų, užpuolė ant Anglijos pasiuntinio namų, kuri tik atgynė raiti žandarai.

Kauale tarp Anglijos ir Prancuzijos siautė didelė audra, kur nuskendo daugelis mažų laivukų ir žmonių prigėrė. Garlaivis „Rossgull” su 29 keleiviais nuskendo netoli Jersey.

Paryžiaus parodos vyriausis direktorius užmanė, kad butu vieną sanvaitę dovanai leidžiami beturcziai, kad ir jie galėtu prisiziurėti teip iszkilmingai visasvietinei parodai. Tas nepatiko daugeliui, kurie buvo iszstatę savo iszdarbius ir jie uždarė savo skyrius. Rakančių pabirkantai apvilko su audimu rakančius, kad jų nepalytėtu vargszai žmonelės. Pavilionai dėl praszciokų buvo atdari tik Turkijos, Serbijos, Persijos ir Vokietijos. Kapitalistai mat nenor visai parodyti vargdieniams, kaip jie gyvena ir koki daiktai jų rankose esti. Nuo 6 iki 12 Lapkriczio parodą aplankė 449,000 beturcziai.

Ką turi žinoti darbininkai?

(Pagal „Svoboda“.)
(Tąsa.)

4) *Panaikinimas aprubežiavimo, kuris stabdo laisvę persikeliant iš vienos vietos į kitą.* Šiandien darbininkai labai tankiai yra priversti kraustyti iš vietos į vietą, kaip darbas jiems papuola, ką aiškiai matome ir czion Amerikoje. Daugelyje vietų matome visokius trukdymus ir aprubežiavimus kad tik mažinti skaitlių darbininkų balsų. Czion Amerikoje persikėlus į kitą vietą reikia pergyventi metus, kol įgysi tiesą balsuoti. Tai vis mieras, kad kuodaugiausiai darbininkų nedaleisti prieš balsavimą, kad mažiau būtų darbo vienai partijai gaudant balsus nuo kitos, ir nereikėtų tiek girdyti, siūsti į jų tarpą kalbetojus, kad į savo pusę patraukti ir t.t.

5) *Lygus teisingumas vieniems.* Šiais laikais, su teisingumu, tai, anot priežodžio „kas tepa tas važiuoja“; turtas tai galybė; visoki įstatymai teip yra sutaisyti, kad apgina tik turčius ir galingus, bet ne vargšą, silpną žmogelį. Taigi czion labiausiai reikalingas praszalinimas tokių neteisingumų. Baudimas myriu turi būti panaikintas, kaip netinkantis apszviestiems žmonėms. Jeigu kuris taptu neteisingai prasudytas, tokiam turi būti pilnai atlyginta. Teisybė turi būti suteikiama už dyką.

6) *Valdymas szalies turi būti rankose paczių žmonių.* Patys žmonės turi būti valdovais ant savęs. Valdžia turi būti rankose yp atų sumanių, iszrinktų per visus žmones. Teip pat turi būti renkami, tvarkos dabotojai, komitetai sveikatos, apszvietimo, mokesčių ir t.t. Visi valdininkai turi pildyti žmonių valią ir apie jų gerovę rūpintis ir prieš juos būti atsakyme už savo darbus. Szalis, kurioje žmonės patys savimi valdą, yra Szveicarija, kurios gyventojai yra laisvesni negu kitų szalių.
(Toliaus bus.)

Balius ir Dainos!

Lietūvaiczių Draugystė parengia puikų balių su dainomis ant užbaigimo 19-to ir prasidedant 20-tam szimtmečiams; bus Panedėlyje, 31 Gruodžio (December), 1900 m., salėje SKATING RINK Plymouth, Pa. Prasišės 7-tą val. vakare ir trauksis iki ryto.

Szirdingai užkvečiam visus lietuvius ir lietuvaites pributi ant teip puikaus pasilinksmimo, nes įzenga tiktai 25 ct.
Komitetas.

Pirmas

Koncertas ir Balius.

Dainorių Draugystė Dr. V. Kudirkos rengia iszkilmingas metines sukaktuves ant Subatos, 5 d. Sausio, 1901 m. New Baumann'o svetainėje, kampas South Orange ir Morr Ave. Newark, N. J.

Įzenga: vyras su mergina 25c. Drapanų padėjimas dovanai. Szirdingai užkvečiamie vietinius lietuvius ir lietuvaites, kaip ir isz apielinkių.

Dr. V. K. Dainoriai.

Susirinkimas.

T.M.D. kuopa South Boston, Mass. laikys susirinkimą nedėlioje, 23 Gruodžio, 4 val. po pietų, ant kurio užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites skaitlingai susirinkti, nes bus užkviesti kalbetojai, kurie laikys puikias prakalbas. Tautiečiams yra gera proga dar iki naujų metų prisiraszyti prie T. M.D. ir priimti visas 5 knygeles, Draugystės iszleistas.

T.M.D. kuopos prez.

Jonas K. Jaroszevicia.

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau savo seserų, Petronės Marmintės, po vyru Jagminienės, ir Magdės Marmintės, po vyru Januszaitienės, isz Griszkabudžio parapijos, Naušescio pav. Suv. gub. Kas apie jas žinotu, arba pacziuos, teiksis suteikti man žinią, nes

turiu labai svarbų reikalą. Asz dar tik 4 sanvaitės kaip atvykau isz Lietuvos ir delto norėčiau susizinti. Mano adresas toks: Andrius Marma 72 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo sunaus Juozapo Jakubėno isz Kutelių kaimo, Panevežio pavieto, Kauno gub. Jeigu kas apie jį žinotu, arba pats teiksis mą suteikti žinią ant szio adreso:

Motiejus Sadauckas
39 Union str.
Lawrence, Mass.

Pajieszkau savo brolių Juozapo ir Pranciszkaus Zablockių, Kauno gub. Raseinių pav. Kaltinėnų parapijos, 10 metų kaip Amerikoje, pirma gyveno Chicago, Ill. Jeigu kas žinotu apie anuodu ar patys teiksitės duoti žinią ant adreso:

Petras Zablockas
333 Park str.
New Britain, Conn.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR PARDUODAME LOTUS.

Ant užstatymo (mortgage) ir statymo namų skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pinigų statyti namus, jeigu jus apsugosite (insurance) savo gyvastį. Tai yra geras planas, kuomet jus mokate randas. Pamislykite apie tai: jus pasiskolinate 500-2500 ar daugiau, apaugojant savo gyvastį, jus galite atimkoti paskolę, mokant kaip jums iszpuoga ir jeigu jus numirtumet kokiame nors laike, jus savastis (property) bus be skolos ir jus szejimyna turės namą. Apsaugojimas gyvasties atmoka skolą. Pamislykite apie padėjimą, kokiame jus paliktumet savo szejimyną, jeigu pasiliktumet užmuztais prie darbo anglekasyklose. Sziteip apsisaugojant jus szejimyna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant, jusų turto (property), jeigu mums iszduosite pirmą užstatymą (mortgage).

Parduodame lotus ant S. Wilkes Barre, Pa., palei strytkarių kelį į Plymouth'ą važiuojant, už labai pigę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5,00 ant mėnesio mokant. Jeigu jus norite skolyti pinigų ar pirkti lotų kreipkitės prie mūsų:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
PLYMOUTH, PA.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime paeztu tik koris priduos savo adresą.
Kuris sugražins sveikata trumpam laike.

A. E. Robinson M.D.C.M.

tuojans pertikrins kaip lengvai gali iszsigdyti savo silpnumus, jeigu vortosi tam tikslui atsakanczes gyduoles. Insitutaa neaprubeziuoje, bet kuria tik raszys, aplakys dovanai pakelį uspezėtyta kad nebutų kokio apatrikimo priesai apgavyatę. Ra-zik tuojans.

Dovanai prabos pakelis pasek mingiausių gyduolių bus prisiustas koznam per pacztą, kuris paraszys į State Medical Institute. Tos gyduoles daugybė vyrų sugražino sveikata, kurie per daugelį metų kentėjo proto ir kuno ligas paeinanczias nuo jaunystės, už tad Insitutaa prizada koznam kuris atsizauks, prisiust pakelį dovanai.

Koznas kuris jaučia ant lytiszko silpnumo paeinanczio nuo jaunystės, kuris silpnina spēkas ir atmintį, sukella dieglius strėnose arba nevaldymo lytiszky dalių gali sugrįžti į sveikatą gydymasis namie.

Tos gyduoles turi neapsakomą paeikmę nes jos atsiekia suiskadytas vietas daduodamas druitybę kur labiausiai reikalinga. Iszgydo kozną ligą iszvarinėje visokius neamagumus įsienėjusius nuo kelių metų per nenaturaliszką pastielgimą iszgydo kiek vienam į atsitikime. Daszinok State Medical Institute, 520 Elektron Building Ft. Wayne, Ind., o apturėsi trumpam laike pakelį gyduolių dovanai. Insitutaa nori pagelbėti daugybė tokių vyrų, kurie negali apleist savo namus ir nusidnoti gydinczies at dovanai prisiustas pakelis